

Medici na ulici! Studenti lékařství pomáhají přímo v terénu lidem bez domova se zdravotními potížemi

14.1.2026 - Jakub Schmidt | Univerzita Karlova

Představíme vám Mediky na ulici, kteří už třetím rokem v Hradci Králové pomáhají přímo v terénu lidem bez domova se zdravotními potížemi. Fungují prakticky ve všech městech, kde sídlí lékařská fakulta, to znamená kromě Hradce Králové také v Praze, v Brně, Plzni, Olomouci a v Ostravě. Dobrovolníci z řad studentů lékařských fakult provedou ročně až na 4 000 ošetření v rámci celé republiky. Více nám k tomu řeknou studentky 5. ročníku Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy Katarína Ratkošová a Kateřina Kudělková.

Představte nám Mediky na ulici? Někde jsem četl, že tento projekt vzniklo v USA v Pittsburghu?

Katarína Ratkošová: Ano, vzniklo to jako koncept Street Medicine. Ale postupně se projekt rozvinul, aby i studenti medicíny už mohli pomáhat, protože znalosti už mají. I když samozřejmě ještě nejsme odborníci a profesionálové a věnujeme se ošetřování lidí bez domova v rámci našeho volného času. Fungujeme zde v Hradci dvakrát týdně samozřejmě ve spolupráci se sociálními pracovníky, především s Oblastní charitou Hradec Králové.

Jak vy jste se dostaly k Medikům na ulici? Protože to není povinné, jedná se o dobrovolnou činnost.

Kateřina Kudělková: Máte pravdu, není to povinné. Já osobně jsem o tomto projektu věděla ještě před studiem medicíny. Když jsem nastoupila, tak Medici na ulici ještě u nás nefungovali a začalo to být aktuální až v mém třetím ročníku. Neváhala jsem a přidala se. Byla to opravdu dobrá možnost vidět reálnou medicínu a procvičit si komunikaci s lidmi. A pomoci jim.

Katarína Ratkošová: U mne to bylo podobné. Ještě před samotným studiem mne zaujal koncept humanitární medicíny, a tohle byla přesně ta správná volba.

Už od malička jste chtěly být lékařkami?

Kateřina Kudělková: Já ano, ale zvěrolékařkou, abych následovala své rodiče. Nicméně potom se to postupně změnilo, začalo mne více zajímat lidské tělo a medicína byla skvělá kombinace toho, co mě zajímá a baví a s tím, že mohu pomoci ostatním lidem.

Katarína Ratkošová: Já jsem dlouho nechtěla medicínu dělat a myslím si, že je to tak trochu vtipné. Sledovala jsem jeden seriál z lékařského prostředí a řekla jsem si, že je to docela legrace.

Jak náročné je studium medicíny? V 5. ročníku už toho máte hodně za sebou.

Katarína Ratkošová: Když jsem začínala se studiem bylo to určitě o něco těžší, ale je to jen o zvyku. V současnosti je to už o něco lepší a zajímavější, protože máme právě už koncept práce s pacienty a umíme něco udělat, tedy je to zajímavé.

Kateřina Kudělková: Teď, jak je to klinická medicína, tak je to už mnohem zajímavější, ale první ročníky byly samozřejmě náročné.

Něco vás překvapilo nebo zaskočilo v těch prvních ročnících studia?

Kateřina Kudělková: Zrovna tady v Hradci Králové mě překvapilo, jak se studium téměř podobá střední škole, opravdu máte třeba tři testy týdně. To mě překvapilo.

Jste v 5. ročníku, co vás ještě všechno čeká, než budete moci samostatně vkročit jako doktorky do ordinace nebo na nemocniční oddělení?

Kateřina Kudělková: Čeká nás ještě rok a půl školy s tím, že poslední rok budou státnice, které musíme udělat. Následně nastoupíme do pracovního procesu s tím, že nebudeme ještě úplně plnohodnotní doktoři, ještě nad námi bude muset někdo bdít.

Máte už jasno o své specializaci, co byste chtěli jednou dělat?

Kateřina Kudělková: Já bych se chtěla zaměřit na cévní chirurgii. Těchto lékařů je málo.

Katarína Ratkošová: A já bychom se chtěla věnovat gynekologii a porodnictví. Tento obor začínám už stážovat i nás ve fakultní nemocnici, takže je to také dobrý start.

Ovšem lékaři se vlastně učí neustále, celý život. Když se vrátíme k projektu Medici na ulici, kolik vás je v Hradci Králové zapojeno do této akce?

Katarína Ratkošová: Aktivních členů máme něco přes 20. Pak jsou zde lidé, kteří se přidají třeba na jednu či dvě ošetrovny a zjistí, že to není pro ně, nebo to nestíhají se školou. Skloubit samozřejmě volnočasové aktivity se školou není úplně jednoduché.

Kdy jste byly naposledy v terénu?

Katarína Ratkošová: Já včera.

Kateřina Kudělková: Já před Vánocemi.

Zima je složitým obdobím pro lidi bez domova.

Kateřina Kudělková: Je to pro ně velmi krušné roční období. Mrazy jsou opravdu nepříjemné a myslím si, že se teď začneme potkávat s více problémy, jako jsou například omrzliny. Na to se už tak trochu připravujeme.

Do jakých lokalit chodíte a jak to funguje?

Katarína Ratkošová: Chodíme ošetřovat na Azylový dům matky Terezy v Hradci Králové Pouchově. To je ona spolupráce s oblastní charitou. A potom, když skončíme ošetrovnu tam, tak se přesouváme přímo do terénu. Nejčastější je to například hlavní vlakové nádraží nebo různé squatové oblasti v okolí Hradce.

Když jste začínali, dostali jste nějakou průpravu v sociální oblasti? Jak vůbec komunikovat s lidmi bez domova? Protože to může být někdy složitější. Někteří odmítají pomoc svého okolí.

Kateřina Kudělková: Ano, často pomoc odmítají. Ale průpravu v této oblasti jsme víceméně nedostali žádnou. Hodili nás do vody a plavte. Snažíme se dělat to, co v nemocnici. Tudíž nějakou dobrou komunikaci, navázat vztah mezi lékařem a pacientem. To když se podaří, potom je komunikace snadnější. Ale je to opravdu na nás, nikdo nás to neučil.

Katarína Ratkošová: První kontakt je často trošičku stydlivý a nechtějí ti lidé od nás pomoci. Myslí si,

že si ji nezaslouží. Ovšem, když s nimi začneme pracovat, tak si toho cení a postupně třeba i zavtipkujeme, jako staří známí.

Pak už vás rádi vidí?

Kateřina Kudělková: Potom nás vidí rádi. Opravdu už tam máme lidi, co potkáváme druhým či třetím rokem a vždy se na nás usmívají, když nás vidí.

Jakými obtížemi tedy trpí lidé bez domova?

Kateřina Kudělková: V zimě jsou to zejména už zmíněné omrzliny. Jinak to jsou nějaké chronické rány, jako bérkové vředy, ty vidíme hodně často. Nebo nějaká drobná poranění, co se jim stanou. A pak to jsou mykózy.

Katarína Ratkošová: Mykotické a bakteriální infekce.

Když narazíte na nějaký problém, se kterým si třeba v terénu už nedokážete poradit, co potom?

Katarína Ratkošová: My známe své hranice, ještě toho spoustu nevíme. V takových případech potom odesíláme pacienta buď k praktickému lékaři, nebo rovnou na urgentní příjem.

Pomáhá vám tato práce s pacienty přímo v terénu také při samotném studiu medicíny?

Kateřina Kudělková: Řekla bych, že nám to pomáhá zejména v komunikaci. Na fakultě nám neustále zdůrazňují, že komunikace je základ medicíny, bez ní se nikam nedostanete a s pacientem nemůžete dál směřovat léčbu. V terénu si vše můžeme procvičit a vidíme i diagnózy, které se učíme a známe je z knih. Spatříme je reálně a to je něco trochu jiného.

Katarína Ratkošová: Určitě je to také trénink multitaskingu, kdy něco musíme odkomunikovat s klientem. A když máme nováčka, tak jej zaškolit v celém procesu. A zachovat klid v nějakém případném chaosu.

Kde se vidíte za 5 nebo 10 let, až vystudujete? Jako lékařky v nemocnici?

Kateřina Kudělková: Někde v nemocnici. Ráda bych se věnovala cévní chirurgii. Tak uvidíme.

Katarína Ratkošová: Já se vidím v nějaké chirurgické oblasti, porodnictví nebo klasická gynekologie v nějaké fakultní nemocnici. Uvidíme, zda to bude tady v Hradci.

Našimi hosty byly studentky 5. ročníku Lékařské fakulty v Hradci Králové Univerzity Karlovy Katarína Ratkošová a Kateřina Kudělková, které se věnují projektu Medci na ulici. Moc děkuji nejen za rozhovor, ale i za to, co děláte.

<https://www.lfhk.cuni.cz/LFHK-730.html>